Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

29 628 Politie

Nr. 647

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 juni 2016

Vanaf 2011 zijn in samenwerking tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie, de politie en het Openbaar Ministerie diverse initiatieven gestart om overbodige administratieve lasten voor de politie weg te nemen, slimmer politiewerk te bevorderen en het vakmanschap te versterken. Deze hebben geleid tot waardevolle resultaten. Politiewerk kan nog sneller en slimmer worden uitgevoerd. Met deze brief en de «Eindrapportage Administratieve lastenvermindering politie» die u bij deze brief aantreft[1] informeer ik uw Kamer over de gezamenlijke inspanningen van mijn ministerie en de politie om de administratieve lasten bij de politie te verminderen en het bestaande werk bewust anders te gaan doen. De rapportage bevat het eindresultaat van het in 2011 gestarte Actieprogramma «Minder regels meer op straat» (Kamerstuk 29 628, nr. 285).

Er zijn meerdere lastenverlichtende maatregelen uitgevoerd en tegelijkertijd is ingezet op het spoor van vergroten van professionele ruimte en sturen vanuit vertrouwen en de cultuurambities uit het inrichtingsplan van het politiekorps. De politieteams organiseren het werk anders: minder focus op systemen, meer gericht op de bedoeling: het vergroten van de veiligheid buiten, samen met de betrokkenen zoals burgers, bestuurders en ketenpartners. Daarbij is uiteraard ook aansluiting gezocht bij maatschappelijke ontwikkelingen (digitalisering, intelligence, netwerksamenleving, technologisering en globalisering) en trends (bv. het gebruik van social media) die relevant zijn voor de taakuitvoering van politie. Deze ontwikkeling wordt in de politieorganisatie «vernieuwend werken» genoemd.

De vorm van deze rapportage is met opzet anders dan gebruikelijk. De digitale rapportage is «multimediaal» van aard en biedt met name (aanvullende) informatie in de vorm van korte filmpjes en onderliggende documenten of rapportages die geraadpleegd kunnen worden door op de

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kst-29628-647
ISSN 0921 - 7371
'S-Gravenhage 2016

«links» te klikken, bijvoorbeeld naar de «Handreiking Vernieuwend werken». De rapportage is te vinden via de link: http://alvpolitie.nl

Lastenvermindering

Aan uw Kamer is door mijn ambtsvoorganger toegezegd ultimo 2015 een netto lastenvermindering voor de politie te realiseren ter grootte van 5000 fte aan mensuren productiviteitswinst.

Voor deze lastenverlichting is in de afgelopen periode gewerkt aan «*minder* (administratieve lasten), *slimmer* (politiewerk) en *meer* (vakmanschap)». In de periode 2011 t/m 2015 is een equivalent van netto circa 5500 fte administratieve lastenvermindering voor de politie gerealiseerd. Deze lastenvermindering is conform afspraak met uw Kamer volledig ten goede gekomen aan de primaire politietaken. De met uw kamer afgesproken *netto* 5000 fte productiviteitswinst is daarmee behaald. Zoals uw kamer is gemeld bij voortgangsrapportage zijn maatregelen met een lastenvermindering van 100 fte of meer extern gevalideerd. In de rapportage treft u informatie aan over de belangrijkste genomen maatregelen en het resultaat.

Vernieuwend werken bij de politie

In de afgelopen vier jaar is ingezet op het verminderen van de administratieve lastendruk in de operatiën van de politie. Dit gebeurde door:

1. *Dweilen* van bestaande administratieve lasten» ofwel bestaande overbodige administratieve lasten(druk) verminderen. Voorbeeld: vereenvoudiging van de 16 meest gebruikte BVH-formulieren.
2. *Lekkende* kranen van bureaucratie en administratieve lasten dichtdraaien», ofwel het tegengaan van de regelreflex, stimuleren van slimmer politiewerk, het versterken van het vakmanschap. Voorbeelden: gebruik van de Basisvoorziening-Integrale Bevraging (BVI-IB), inzet van *Communities* voor de recherche en basisteams.
3. *Nieuwe* kranen van bureaucratie en administratieve lasten voorkomen», ofwel zodanig organiseren dat er geen aanleiding is om onnodige nieuwe regels aan de organisatie toe te voegen en zo nieuwe lastenverzwaring te voorkomen. Voorbeeld: het gebruik van dynamische impactanalyses bij (nieuwe) wet- en regelgeving.

Van dweilen...

De Programma's Minder Regels (PMR) van VenJ en Administratieve lastenvermindering (ALV) van politie hebben in de eerste fase ingezet op het opruimen van overbodige lasten, door het in werking brengen van eenvoudigere, slimmere en snellere werkwijzen en/of het afschaffen van overbodige regels en protocollen. Voorbeelden zijn de invoering van de Gemeenschappelijke BOB-kamers; de overdracht van vermissing van ID-documenten, vereenvoudiging van de 16 meest gebruikte BVH-formulieren en de afschaffing van de geneeskundige verklaring bij licht lichamelijk letsel. Ondanks het resultaat bleek dat de beleving van administratieve lastendruk bij politiemensen bleef voortbestaan. Ook enquêtes van onder meer de politievakorganisaties wezen daar op.

...... via onderzoek ...

Dat heeft de politie er toe gebracht om een aantal wetenschappers en onderzoekers te vragen onderzoek te doen naar de oorzaken van het ontstaan en voortbestaan van administratieve lastendruk en de beleving daarvan. De publicatie*, «Administratieve (bal)last en de politie: op zoek naar het goede spoor»,* laat zien dat achter het fenomeen van lastendruk

en -lastenverlichting meer schuil gaat dan enkel het vraagstuk hoe een organisatie als de politie zo sober en efficiënt mogelijk administratieve processen en procedures in kan richten. De publicatie gaat uitvoerig in op het verschil tussen feitelijke en beleefde administratieve lastendruk en de complexe en gelaagde werkelijkheid die het contrast tussen beide veroorzaakt. De spanning tussen standaardiseren en protocolleren enerzijds en professionele autonomie en sturen op vertrouwen anderzijds is een van de grote en complexe uitdagingen bij de vorming en het in werking brengen van de nationale politie.

....naar oorzaken aanpakken

Dit onderzoek en de ervaringen tot dat moment, leiden tot het nadrukkelijker inzetten op het spoor van vergroten van professionele ruimte en sturen vanuit vertrouwen vanuit de aanname dat dit leidt tot het verminderen van de (beleefde) administratieve lastendruk. Door een bijdrage te leveren aan het sturingsconcept van het korps, andere vormen van (rijker) verantwoorden en inzicht in de randvoorwaarden waaronder professionele ruimte wordt verkregen of gegeven, wordt hierop geïntervenieerd. Eén van de initiatieven waarbij wordt ingezet op het vergroten van professionele ruimte en sturen vanuit vertrouwen is de pilot Vernieuwend Werken in Basisteam Meijerij (locaties Sint-Michielsgestel, Boxtel, Schijndel, Veghel en Sint-Oedenrode) De nieuwe manier van organiseren leidt tot het wegnemen van de beleefde administratieve lastendruk door feitelijke lastenreductie en vooral tot verbetering van de beleefde autonomie van de politieprofessionals. De resultaten zijn merkbaar en meetbaar. Het team Meierij laat zien dat het leidt tot tevreden burgers, tevreden dienders, tevreden bestuurders, tevreden ketenpartners en tevreden leiding. Steeds meer teams willen met deze aanpak aan de slag. Recent is een pilot gestart in basisteam Rivierenland-Oost (locatie Zevenaar) en er lopen gesprekken met twee rechercheteams om ook op korte termijn te starten. Een soortgelijk initiatief van een andere manier van werken is het «contextgedreven werken» waarbij de omgeving leidend is voor de manier waarop mensen het werk organiseren. De initiatieven geven politiemensen ruimte om hun werk zelf in te richten vanuit de bedoeling van het politiewerk. De aanpak verschilt per team.

Met resultaat

De inspanningen op het gebied van dweilen, kranen dicht en kranen voorkomen, hebben geleid tot waardevolle ervaringen en verbeteringen in het politiewerk. Dit «ALV-gedachtengoed» krijgt verder vorm bij het zo efficiënt mogelijk (her)ontwerpen en (re)organiseren van de werkprocessen en de wijze van samenwerken. Technologische hulpmiddelen kunnen hierbij helpen. Het borgen van de aandacht voor administratieve lastenvermindering blijft ook de komende periode belangrijk aandachtspunt binnen de politie. De korpschef en ik willen daarom ook een krachtige impuls geven aan initiatieven om vernieuwend te werken door het actief te stimuleren en te faciliteren.

Nieuwe taken politie

De politie heeft in genoemde periode ook nieuwe taken opgepakt. Aan de lastenverzwarende kant zijn de inspanningen gericht (geweest) op het tegengaan of voorkomen van maatregelen die tot «*meer* administratieve lasten, *minder productief* (lees: inefficiënt) politiewerk en *minder* vakmanschap» (zouden) leiden. Het gaat om taken die voortkomen uit nieuw beleid en nationale wetgeving. Als de politie er (nieuwe) taken bij krijgt kan worden gesproken van een verzwaring van het takenpakket. Maar dat betekent niet automatisch dat het om *overbodige* administra-

tieve lastenverzwaring gaat. Onderzocht is welke onderwerpen als (overbodig) lastenverzwarend voor de politie beschouwd moeten worden.

Nieuw is dat steeds meer aan de voorkant in het proces, al of niet met behulp van impactanalyses, wordt bezien hoe Europese wet- en regelgeving die lastenverzwarend voor de politie kan zijn zo lastenluw mogelijk tot stand kan komen of zo lastenluw mogelijk uit kan worden gevoerd. Een voorbeeld van een succesvolle aanpak op dit punt vond recentelijk plaats op het terrein van de Europese richtlijn dataprotectie. In dit dossier kon mede door middel van een quick scan voor een belangrijk deel worden voorkomen dat de politieorganisatie met verschillende juridische regimes zou komen te werken met alle negatieve organisatiegevolgen van dien. Door dit vroegtijdig te hebben onderkend, kon vanuit Nederland het toen nog lopende onderhandelingsproces tijdig worden bijgestuurd.

De aanpak van nieuwe en bestaande administratieve lasten wordt ook in de komende periode voortgezet. Met de korpschef ben ik enthousiast over de innovatieve aanpak en resultaten van de politie met vernieuwend werken en verwacht ik dat deze positief zal (blijven) bijdragen aan een goed functionerende politie.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur